

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
_____ Валентина АРАНЧІЙ
18 березня 2020 р.

Зміни введено в дію наказом ректора
№ 39 від 18 березня 2020 р.

Зміни ухвалено на засіданні науково-
методичної ради академії
від 20 лютого 2020 р. протокол № 5

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНЮ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ, ОСВІТНЬО-НАУКОВУ)
ПРОГРАМУВ ПОЛТАВСЬКІЙ ДЕРЖАВНІ АГРАРНІЙ АКАДЕМІЇ
(нова редакція)**

СХВАЛЕНО
Протокол вченої ради академії № 15
від 18 березня 2020 р.

Укладачі Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в Полтавській державній аграрній академії:

Валентина Аранчій – ректор

Павло Писаренко – перший проректор

Олена Костенко – проректор з науково-педагогічної роботи

Людмила Шульга – начальник навчального відділу

Юлія Вакуленко – керівник навчально-наукового інституту комунікаційних та інноваційних освітніх технологій

Тетяна Сазонова – голова науково-методичної ради спеціальності «Менеджмент»

Ольга Сердюк – голова науково-методичної ради спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Світлана М'яка – керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти

Положення схвалено науково-методичною радою академії 29 березня 2018 року, протокол № 7 та затверджено вченою радою академії 03 квітня 2018 року, протокол № 15. Введено в дію наказом ректора № 50 від 03 квітня 2018 р.

Схвалено зміни до положення науково-методичною радою академії 13 грудня 2018 року, протокол № 4.

Зміни введені в дію наказом ректора академії № 268 від 20 грудня 2018 року.

Схвалено зміни до положення науково-методичною радою академії 20 лютого 2020 року, протокол № 5.

Зміни введені в дію наказом ректора академії № 39 від 18 березня 2020 року.

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Основні вимоги до структури, змісту й оформлення освітньої програми	4
3	Терміни розробки та порядок затвердження освітньої програми	7
	Додатки	9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Надана Законом України «Про вищу освіту» автономія закладам вищої освіти вимагає від них визначення й розроблення змісту освіти та забезпечення якості освітніх послуг. Розробка освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм має ґрунтуватися на компетентнісному підході з урахуванням вимог до фахівця, пропонованих міжнародним Проєктом Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур у Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING), та враховувати методичні рекомендації Науково-методичної Ради МОН України щодо розроблення стандартів вищої освіти.

1.2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.3. Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в Полтавській державній аграрній академії (далі – Положення) – є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти і встановлює єдині вимоги до змісту й оформлення освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм (далі – освітня програма), за якими здійснюється підготовка фахівців в Полтавській державній аграрній академії (далі – ПДАА).

1.4. В ПДАА з метою забезпечення публічності інформації про освітні програми обов'язковим є розміщення на офіційному сайті ПДАА проєктів та затверджених освітніх програм.

1.5. Освітня програма є майновою власністю ПДАА та зберігається на випусковій кафедрі (у голови науково-методичної ради спеціальності), в деканаті факультету (директораті інституту), навчальному відділі та представлена у вільному доступі на офіційному сайті ПДАА.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ Й ОФОРМЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Структура та зміст освітньої програми

Титульний аркуш (додаток А):

На титульному аркуші освітньої програми вказуються:

- назва міністерства
- назва навчального закладу
- назва документа
- назва освітньої програми;
- назва рівня вищої освіти, який присуджують після успішного виконання освітньої програми;
- код та найменування спеціальності (спеціалізація у разі наявності);

- шифр та назва галузі знань;
- кваліфікація;
- дата затвердження вченою радою ПДАА та введення в дію, із зазначенням наказу та підписом ректора академії;
- місце та рік видання.

Лист погодження освітньої програми (додаток Б):

- вказуються посади осіб, з якими погоджено освітні програми, їх прізвища, імена.
- вказується гарант освітньої програми (керівник проєктної групи).

Гарант освітньої програми – це науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка працює за основним місцем роботи в ПДАА, несе відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Призначення, права та обов'язки гаранта освітньої регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Гарант освітньої програми може працювати на відповідній кафедрі або в будь-якому іншому підрозділі академії.

Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта освітньої програми і членів групи забезпечення спеціальності здійснюється на підставі наказу ректора Академії;

- зазначаються дата та номер протоколу випускової кафедри, яким задокументовано внесення освітньої програми робочою (проєктною) групою (випусковою кафедрою) ПДАА за підписом завідувача до розгляду науково-методичною радою спеціальності;

- зазначаються дата та номер протоколу науково-методичної ради спеціальності, яким освітню програму схвалено підписом голови;

- зазначаються дата та номер протоколу вченої ради факультету, яким освітню програму схвалено підписом голови.

Передмова (додаток Б):

- зазначається склад робочої групи: вказуються прізвища, імена, наукові ступені та вчені звання розробників освітньої програми (назви організацій, де вони працюють – *за потреби*);

- зазначаються рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності): вказуються прізвища, імена, посади і назви організацій, де вони працюють.

I. Профіль освітньої програми зі спеціальності
«_____» (додаток В).

- 1. Загальна інформація***
- 2. Мета освітньої програми***
- 3. Характеристика освітньої програми***
- 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання***
- 5. Викладання та оцінювання***

- 6. Програмні компетентності**
- 7. Програмні результати навчання**
- 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми**
- 9. Академічна мобільність**

II. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

У розділі подається інформація щодо компонент освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи (проекти), практики, атестаційний екзамен/єдиний державний кваліфікаційний іспит, кваліфікаційна робота, підготовка до кваліфікаційної роботи), кількість кредитів, форм підсумкового контролю та структурно-логічна схема освітньої програми у вигляді графа (додаток Д).

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти (додаток Е).

У розділі подається наступна інформація:

- форми атестації здобувачів вищої освіти (захист кваліфікаційної роботи (у разі наявності), та/або атестаційний/єдиний державний кваліфікаційний іспит);
- вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності);
- вимоги до атестаційного /єдиного державного кваліфікаційного іспиту;
- вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності);
- документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації.

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (додаток Ж).

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом освітньої програми (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (додаток З).

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом освітньої програми і запланованими програмними результатами.

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ПДАА функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті ПДАА, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

VII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

Зазначаються національні нормативно-правові акти, міжнародні документи, Положення ПДАА, що регулюють функціонування освітньої програми.

3. ТЕРМІНИ РОЗРОБКИ ТА ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Проект освітньої програми для певної ліцензованої спеціальності розробляється робочою групою, до складу якої входять члени групи забезпечення спеціальності, представники академічної спільноти, роботодавців та студентського самоврядування.

Проект освітньої програми має пройти послідовний розгляд такими підрозділами:

- випусковою кафедрою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на розгляд науково-методичною радою спеціальності;
- науково-методичною радою спеціальності, яка здійснює перевірку збалансованості та реалістичності проекту освітньої програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми відповідному стандарту вищої освіти, нормативно-правовим документам, місії та стратегії розвитку ПДАА. Позитивне рішення науково-методичної ради спеціальності є підставою для розміщення Проекту освітньої програми на офіційному сайті ПДАА для громадського обговорення протягом місяця.

Протягом тижня після закінчення терміну громадського обговорення робоча група аналізує пропозиції, що надійшли від стейкхолдерів, та в разі їх слухності, вносить зміни до Проекту освітньої програми.

Після цього, освітня програма має пройти послідовний розгляд такими підрозділами:

- випусковою кафедрою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на розгляд науково-методичною радою спеціальності;

- науково-методичною радою спеціальності, яка здійснює перевірку внесених змін відповідному стандарту вищої освіти, нормативно-правовим документам, місії та стратегії ПДАА. Позитивне рішення науково-методичної ради спеціальності є підставою для передачі матеріалів на розгляд вченої ради факультету (інституту);

- вченою радою факультету (інституту), яка оцінює відповідність освітньої програми всім вимогам, що висувуються до освітніх програм ПДАА. Висновок про ухвалення освітньої програми вченою радою факультету (інституту) є рекомендаційним для вченої ради ПДАА;

- вченою радою ПДАА.

Освітня програма затверджується рішенням вченої ради ПДАА і вводиться в дію наказом ректора.

Для започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти нові освітні програми розробляються проєктною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової кафедри та проходять послідовний розгляд такими ж підрозділами як і освітні програми для ліцензованих спеціальностей.

3.2. Перегляд освітніх програм відбувається за ініціативи гаранта освітньої програми; адміністрації ПДАА, НПП, що їх реалізують, та з урахуванням результатів їх моніторингу; періоду акредитації освітніх програм; стандартів вищої освіти, професійних стандартів; висновків та пропозицій роботодавців і здобувачів вищої освіти при оцінці актуальності освітньої програми, її цілей, результатів навчання, компетентностей; місії та стратегії розвитку ПДАА.

Перегляд освітніх програм відбувається з певною періодичністю, але не рідше одного разу протягом терміну дії освітньої програми.

Робоча група, яка розробляла певну освітню програму, аналізує результати моніторингу і на їх основі адаптує програму, щоб забезпечити її відповідність сучасним вимогам.

Оновлена освітня програма за певною спеціальністю розглядається на засіданні випускової кафедри, погоджується науково-методичною радою спеціальності, вченою радою факультету (інституту), на якому реалізується освітня програма, затверджується вченою радою ПДАА і вводиться в дію наказом ректора ПДАА.

Освітні програми розміщуються на офіційному сайті ПДАА.

Додатки

Зразок оформлення титульного аркушу
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**ОСВІТНЯ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА, ОСВІТНЬО-НАУКОВА)
ПРОГРАМА**

Назва ОПП/ОНП

*Першого (бакалаврського) /Другого (магістерського) рівня вищої освіти
ступеня вищої освіти бакалавр / магістр
за спеціальністю код і найменування
галузі знань шифр і назва
Кваліфікація: Назва кваліфікації*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ **Валентина АРАНЧІЙ**
(протокол №__ від «__» _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з
«__» _____ 20__ р.

Ректор _____ **Валентина АРАНЧІЙ**
(наказ № __ від «__» _____ 20__ р.)

Полтава 20__ р.

Зразок оформлення Листа погодження та Передмови

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми**

Проректор з науково-педагогічної роботи _____ ІІІ
 Начальник навчального відділу _____ ІІІ
 Декан факультету (директор інституту,
 завідувач аспірантурою і докторантурою)
 _____ ІІІ
 Гарант програми _____ ІІІ

ВНЕСЕНО

Кафедрою _____
 Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.
 Завідувач кафедри _____ ІІІ

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
 спеціальності «_____»
 Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.
 Голова науково-методичної ради _____ ІІІ

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету (*інституту*) _____
 Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.
 Голова вченої ради _____ ІІІ

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

- 1.
- 2.
- 3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1.
- 2.
- 3.

Зразок оформлення Профілю освітньої програми

1. Профіль освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми зі спеціальності _____

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Полтавська державна аграрна академія, факультет (інститут) _____
Рівень вищої освіти	Вказується рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень Другий (магістерський) рівень Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми. Приклад: Магістр, магістр з менеджменту
Професійна кваліфікація	Зазначається у разі наявності Професійного стандарту Якщо за результатами успішного виконання ОП ПДАА має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	Приклад: Менеджмент організацій
Тип диплому та обсяг освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний. Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 навчального року
Форми навчання	Зазначаються форми навчання відповідно до Закону України «Про вищу освіту», за якими здійснюватиметься підготовка фахівців на відповідному рівні вищої освіти за відповідною ОП Зразок: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); дуальна.
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію зазначеній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації Приклад: Міністерство освіти і науки України, наказ №275 від 21 квітня 2018 року. Україна Сертифікат серія НД № 2288972 термін дії до 1 липня 2020 р.
Цикл/рівень	Приклад: НРК України - 7 рівень, QF-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на зазначену ОП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра

Продовження додатку В

Мова(и) викладання	Приклад: <i>Державна або Державна, англійська</i>
Термін дії освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Вказується адреса сторінки освітньої програми на офіційному сайті ПДАА
2 - Мета освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	
Чітко та коротко формулювання (в одному-двох реченнях)	
3 - Характеристика освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується – перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.
Орієнтація освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті академічної автономії
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП). Можливості професійної сертифікації
Подальше навчання Академічні права	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в ОП. Наприклад: студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо.
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові экзамени, практика, есе, презентації, кваліфікаційна робота тощо.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей освітньої програми.

Продовження додатку В

Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ПДАА Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті; - компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено.
7 - Програмні результати навчання	
	Виділяються: - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки - 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені ПДАА (як правило, не більше 5). Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах. Якщо ПДАА вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплому): Знання та розуміння, Застосування знань та розуміння. Формування суджень.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців, гостей професорів, професіоналів-практиків тощо
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення, лабораторії тощо
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо

Продовження додатку В

Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів вищої освіти тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян.

Зразок оформлення Переліку компонент освітньої програми

2. Перелік компонент освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми

Код ОК ¹	Компоненти освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми (<i>навчальні дисципліни, курсові роботи (проекти), практики, кваліфікаційна робота</i>)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми			
ОК 1.			
ОК 2.			
ОК 3.			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			
Вибіркові компоненти освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми ²			
Загальний обсяг вибіркового компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

¹ Кодування освітніх компонентів здійснюється на розсуд робочої групи із зазначенням роз'яснень щодо кодування.

² Згідно із Законом України "Про вищу освіту" студенти мають право на "вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому, здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу".

Механізм реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії та Положенням про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін студентами в Полтавській державній аграрній академії

Продовження додатку Д

Структурно-логічна схема освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми

Семестр	Код ОК	Код ОК ОПП, що передують вивченню ³																																														
		1 семестр						2 семестр					3 семестр				4 семестр			5 семестр			6 семестр		7 семестр			8 семестр																				
		ОК 1	ОК 3	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 12	ОК 23	ОК 5	ОК 7	ОК 11	ОК 22	ОК 28	ОК 34	ОК 4	ОК 14	ОК 24	ОК 30	ОК 36	ОК 6	ОК 13	ОК 17	ОК 27	ОК 29	ОК 18	ОК 19	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 16	ОК 31	ОК 40	ОК 20	ОК 41	ОК 42	ОК 44	ОК 45	ОК 46	ОК 21	ОК 25	ОК 26	ОК 33	ОК 35	ОК 43	ОК 47			
1 семестр	ОК 1	█																																														
	ОК 3		█																																													
	ОК 8			█																																												
	ОК 9				█																																											
	ОК 10					█																																										
	ОК 12						█																																									
	ОК 23	•					█																																									
2 семестр	ОК 5						█																																									
	ОК 7							█																																								
	ОК 11								█																																							
	ОК 22	•			•					█																																						
	ОК 28	•			•							█																																				
	ОК 34			•									█																																			
3 семестр	ОК 4	•											█																																			
	ОК 14	•			•									█																																		
	ОК 24	•			•										█																																	
	ОК 30	•			•						•	•				█																																
	ОК 36							•		•							█																															
4 семестр	ОК 6							•											█																													
	ОК 13			•		•	•		•	•						•					█																											

³ у таблиці відобразити зв'язок між освітніми компонентами з точки зору послідовності вивчення для вивчення в наступному семестрі інших освітніх компонент. Одночасно в одному семестрі можуть позначатись практики чи курсові роботи (проекти) із відповідних навчальних дисциплін.

Семестр		Код ОК ОПП, що передують вивченню ³																																													
		1 семестр						2 семестр						3 семестр				4 семестр				5 семестр				6 семестр		7 семестр				8 семестр															
		ОК1	ОК3	ОК8	ОК9	ОК10	ОК12	ОК23	ОК5	ОК7	ОК11	ОК22	ОК28	ОК34	ОК4	ОК14	ОК24	ОК30	ОК36	ОК6	ОК13	ОК17	ОК27	ОК29	ОК18	ОК19	ОК37	ОК38	ОК39	ОК16	ОК31	ОК40	ОК20	ОК41	ОК42	ОК44	ОК45	ОК46	ОК21	ОК25	ОК26	ОК33	ОК35	ОК43	ОК47		
Семестр	Код ОК	ОК1	ОК3	ОК8	ОК9	ОК10	ОК12	ОК23	ОК5	ОК7	ОК11	ОК22	ОК28	ОК34	ОК4	ОК14	ОК24	ОК30	ОК36	ОК6	ОК13	ОК17	ОК27	ОК29	ОК18	ОК19	ОК37	ОК38	ОК39	ОК16	ОК31	ОК40	ОК20	ОК41	ОК42	ОК44	ОК45	ОК46	ОК21	ОК25	ОК26	ОК33	ОК35	ОК43	ОК47		
	ОК17	•			•			•					•					•				•																									
	ОК27											•		•									•																								
ОК29	•			•			•					•											•																								
5 семестр	ОК18	•			•			•										•						•																							
	ОК19	•			•		•															•		•																							
	ОК37	•			•								•									•																									
	ОК38											•																																			
	ОК39	•						•			•														•																						
6 семестр	ОК16					•																•																									
	ОК31	•			•			•					•					•						•																							
	ОК40										•			•			•	•	•			•	•	•			•																				
7 семестр	ОК20	•			•			•				•	•					•						•																							
	ОК41																					•																									
	ОК42											•											•																								
	ОК44	•			•		•						•				•							•																							
	ОК45	•			•																																										
	ОК46																							•																							
8 семестр	ОК21	•			•			•						•																																	
	ОК25																					•																									
	ОК26	•			•			•					•					•						•																							
	ОК33											•		•				•				•	•	•																							
	ОК35																																														
	ОК43	•			•								•					•						•																							
	ОК47	•			•																																										

Додаток Е

Зразок оформлення Форми атестації ЗВО

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<i>Визначаються форми атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою</i>
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<i>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена в академічному репозитарії</i>
Вимоги до атестаційного / єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	<i>Зазначаються, за наявності, вимоги щодо процедури та/або особливих умов проведення атестаційного / єдиного державного кваліфікаційного іспиту</i>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<i>Указуються, за наявності, вимоги щодо процедури та/або особливих умов проведення публічного захисту (демонстрації)</i>
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	<i>Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти бакалавр/магістр із присвоєнням кваліфікації (зазначити, якої саме)</i>

Зразок оформлення Матриці відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам
освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	...	ОК n
ЗК 1	●				●		●	
ЗК 2	●			●				
ЗК 3			●			●		●
...		●				●		
ФК 1	●		●	●	●		●	
ФК 2		●			●		●	●
ФК 3		●		●	●			

Напроти відповідної компетентності (загальної, фахової) та компонента ставиться знак відповідності «●».

Зразок оформлення Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	...	ОК n
ПРН 1	●	●				●		
ПРН 2			●	●			●	●
...	●			●			●	
ПРН k		●	●		●	●		●

Навпроти відповідного програмного результату навчання та компонента ставиться знак відповідності «●».